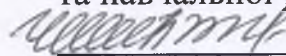

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Загальноуніверситетські кафедри
Кафедра музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

І. ЧХАТАРАШВІЛІ-
ПЕТРАШ

« 08 » 09 2025 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МУЗИКА У ВИСТАВІ»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність 026 Сценічне мистецтво

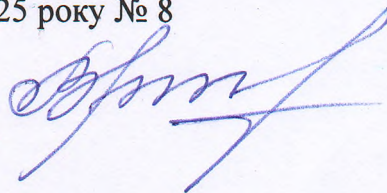
освітня програма Режисура драматичного театру (ІІІ курс)

Розробник: Фількевич Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства,
доцент, кафедра музичного виховання.

Викладач: Фількевич Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства,
доцент, кафедра музичного виховання.

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музичного виховання
протокол від «05» вересня 2025 року № 8

Завідувач кафедри

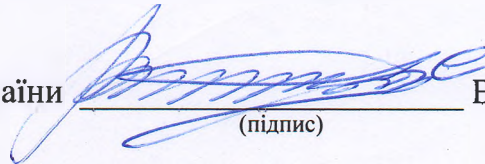

Валентина МУСІЄНКО

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

доцент,

заслужений діяч мистецтв України

Вахтанг ЧХАЇДЗЕ

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Форма навчання	
	Денна	Заочна
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	
Курс	III	III
Семестр	6	6
Кількість кредитів	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	10	2
	Семінарські	
	—	—
	Практичні	
	20	4
	Індивідуальні	
	—	—
Самостійна робота		
60	84	
Вид підсумкового контролю	Іспит	Іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розуміння музики як компоненту сценічного твору.

Завдання: пізнання музики як виду мистецтва; вивчення етапів роботи режисера над звуковим образом вистави.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

РН1 – розуміти роль музики в драматургії вистави;

РН2 – вміти співпрацювати з композитором (музичним оформлювачем);

РН3 – отримати досвід самостійної роботи над музичним рішенням вистави.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
III курс / 6 семестр														
Тема 1. Музика як вид мистецтва	14	2		2			10	11	1					10
Тема 2. Музика як компонент драматичної вистави	28	2		6			20	32			2			30
Тема 3. Етапи роботи режисера над музичним рішенням вистави	32	4		8			20	32			2			30
Тема 4. Музика і театр: історія започаткування й розвиток контактів та взаємодії	16	2		4			10	15	1					14
УСЬОГО:	90	10		20			60	90	2		4			84

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема I. Музика як вид мистецтва.

Основні поняття: взаємодія музики з літературою та різними видами мистецтва; специфіка музичного мистецтва; засоби музичної виразності.

Ключові слова: емоційний вплив музики, пізнавальність, моральна сила; музика і мова, образотворче мистецтво, танець, колір; музика і сценічні та екранні мистецтва; інтонація; мелодія, гармонія, лад, ритм, динаміка, темп.

Література: Фількевич Г. Засади музичних знань: навчально-методичний посібник. Київ: НАКККіМ, 2022. – С. 5–22.

Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Богдан, 2009.

Тема II. Музика як компонент драматичної вистави.

Основні поняття: драматургічні функції музики і шумів у виставі; прийоми включення до сценічної дії; місце музики в композиції спектаклю; взаємодія з іншими складовими сценічного твору; процес роботи з композитором, особливості кожної складової цього процесу.

Ключові слова: звуковий образ вистави, його складові; музика і живе слово; драматургічні функції; прийоми включення, розкриття дії, випередження дії, наплив,

ремінісценція; музичний вступ, «чиста переміна», фон, фінал; лейтмотив; різновиди музичної драматургії вистави; принципи тотожності та контрасту; роль тиші (музичної паузи).

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 23–44.
Василько В. Фрагменти режисури. Київ, 1967 – С. 318–327.
Неллі В. Робота режисера. Київ, 1962. – С. 199–207.
Харченко В. Режисура як мистецтво і професія // Режисер і вистава. – Київ, 1962. – С. 48–74.

Тема III. Етапи роботи режисера над музичним рішенням вистави.

Основні поняття:

- 1) аналіз звукового плану п'єси, музика в творчості драматурга, ознайомлення з музикою епохи, що відображено в п'єсі;
- 2) задум звукового образу вистави, власне режисерське тлумачення драматичного твору, вирішення питання (у загальних рисах) про навантаження музики в майбутньому музичному творі, її основний характер звучання, взаємодія з іншими складовими вистави;
- 3) втілення задуму, конкретизація задуму, процес роботи з композитором (вибір, читання п'єси, його відчуття звукового образу, присутність на репетиціях, конкретизація рішення, найперше – створення вокальних і танцювальних фрагментів та ін.);
- 4) організація звукового супроводу вистави (репетиційний період, уточнення початку і завершення кожного музичного епізоду, складання партитури звукового супроводу спектаклю).

Ключові слова: акторські ремарки, дієвий імпульс музики, відчуття епохи через музику; режисерське тлумачення, тональний образ; суб'єктивні моменти в роботі композитора, актор і композитор; підбір і компіляція; партитура звукового супроводу вистави.

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 45–63.
Фількевич Г. Музичне рішення драматичної вистави: творчо-методичні поради. Київ: ПП Кльоц А.О., 2020.
Нагорний М., Фількевич Г. Українська народна пісня в творчості І. К. Карпенка-Карого: музикознавчий і методичний аспекти. Київ: ТОВ «Автограф», 2024.
Фількевич Г. Музика в літературно-мистецькій діяльності Марка Кропивницького: нарис. Київ: ТОВ «Автограф», 2025.

Тема IV. Музика і театр: історія започаткування й розвитку контактів та взаємодії.

Основні поняття:

- 1) музика в античному театрі; церковна драма у середньовічній культурі; музика в народному театрі епохи Середньовіччя, гармонійне поєднання музики з драматичною дією в світській драматургії; музика в театрі епохи Відродження (Італія, Іспанія, Англія), музика у народному театрі та церковній драмі східних слов'ян;
- 2) театральна музика XVII – XVIII ст., класичні тренди і висока комедія (Франція), функціональна музика (Іспанія), музика і драматургія віку

Просвітництва (Англія), музика в східному театрі (Японія), вертеп і шкільна драма (Україна);

- 3) музика в театрі XIX ст., мелодрама, водевіль (Європа), музично-драматичний театр, музика в театрі корифеїв (Україна);
- 4) синтез мистецтв, їх тотальна єдність у театрі на межі XIX – XX ст.;
- 5) музика українського театру XX – початку XXI ст., музика в театрі Леся Курбаса та його учнів; звернення до національного пісенного фольклору (50-70 роки); драматургічно дієва участь музики (60-70 роки); музика і монтажний принцип побудови сценічної дії; музика як організатор загального звучання сценічного твору; підбір музики, компіляція (70-90 роки); композитор і класична драматургія; сучасна пісенно-танцювальна музика і осучаснення драматургічного матеріалу.

Ключові слова: синкретизм, антична трагедія, хореви і корифей; грегорианський хорал, театралізація хороводних пісень, різдвяні народні вистави; комедія дель арте, «мішана вистава», театр Шекспіра; класична трагедія, висока комедія, баладна опера, театр Кабукі, вертеп, шкільна драма; мелодрама, водевіль; музично-драматичні твори і приватна антреприза, професійні музиканти і театр; музика в тотальному синтезі мистецтв; музика в театрі Леся Курбаса, пісенний фольклор і драматургія, дієва участь музики, принципи кіномонтажу, метро-ритм, підбір і компіляція, твори музичної класики, мюзикл і рок-опера.

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник.

Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 64–153.

Фількевич Г. Три статті в Нарисах з історії театрального мистецтва України XX ст. (вид-во НАМУ). Київ: Інтертехнологія, 2006. – с. 83–100, 325–335, 587–606.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Читання лекцій за темами програми.
2. Практичне опанування за II і III темами на базі курсових індивідуальних режисерських робіт.
3. Спрямування самостійної роботи студентів на завдання літературно-теоретичних джерел за всіма темами.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
I.	Опрацювати 2 розділи навчально-методичного посібника Г. Фількевич «Засади музичних знань» (с. 5-23), визначити і зафіксувати найважливіші події та явища у кожному підрозділі	Письмово (стисло)	10
II.	Проаналізувати виставу драматичного театру (на вибір студента), попередньо ознайомившись з теоретичним матеріалом другого розділу навчального посібника Г. Фількевич «Музика і драматичний театр», с. 23–44.	Усно (для заочної ф.н. письмово)	15

III.	1. Зафіксувати етапи роботи режисера над музичним рішенням власної вистави (індивідуально). 2. Особисте розуміння співпраці режисера і композитора. Попередньо ознайомитись з матеріалами творчо-методичних порад Г. Фількевич «Музичне рішення драматичної вистави».	Письмово Усно	30
IV.	Опрацювати два розділи (на вибір студента) четвертого розділу навчального посібника Г. Фількевич «Музика і драматичний театр», с. 64–151.	Письмово	15

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Своєчасність виконання завдань	5
2. Змістовність відповідей	5

7. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль – під час лекційно-практичних занять.

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Присутність студента на заняттях	5
2. Регулярність та активність участі	5

Підсумковий контроль – іспит.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Ємність та змістовність відповідей на екзаменаційні питання	5
2. Музичне рішення фрагменту індивідуальної режисерської роботи	5

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

III курс / 6 семестр

За результатами поточного контролю та самостійної роботи				Сума балів
Тема I	Тема II	Тема III	Тема IV	
14	23	42	21	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за	Значення оцінки	Рівень компетентності

	шкалою ECTS		
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013.

Фількевич Г. Музичне рішення драматичної вистави: творчо-методичні поради. Київ: ПП Кльоц А.О., 2020.

Допоміжна

Василько В. Фрагменти режисури. Київ, 1967 – С. 318–327.

Кауфман Л. М. Т. Васильєв. Київ: Музична Україна, 1962.

Неллі В. Робота режисера. Київ, 1962. – С. 199–207.

Фількевич Г. Засади музичних знань: навчально-методичний посібник. Київ: НАКККіМ, 2022.

Харченко В. Режисура як мистецтво і професія // Режисер і вистава. – Київ, 1962. – С. 48–74.

Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Богдан, 2009.